

О.І. Краснова, асистент кафедри міжнародної економіки Кіровоградського національного технічного університету

МЕТОД ПРОЕКТУ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВІВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ

Анотація. У статті проаналізовано сутність методу проектів як інноваційної технології для ефективного вивчення іноземних мов у ВНЗ, його основні завдання, функції, етапи організації й умови втілення у навчальний процес, що забезпечують підвищення якості викладання й вивчення іноземних мов.

Ключові слова: інноваційні технології, метод проекту, міжкультурна комунікація, інформаційний простір, особистісно-орієнтоване навчання.

Аннотация. В статье проанализировано сущность метода проектов как инновационной технологии для эффективного изучения иностранных языков в высшем учебном заведении, его основные задания, функции, этапы организации и условия преобразования в учебный процесс, которые обеспечивают повышение качества преподавания и изучения иностранных языков.

Ключевые слова: инновационные технологии, метод проектов, межкультурная коммуникация, информационное пространство, личностно-ориентированный подход.

Annotation. In the article on the basis of rapid development of informational and communicative technologies and new methods of teaching, the essence of the method of projects as an innovative technology for effective studying of foreign languages in higher educational establishments is analyzed, including its main objectives, functions, stages of organization and conditions of its implementing in educational process, which provide upgrading teaching and learning foreign languages.

Key words: innovative technologies, method of project, intercultural communication, informative space, person-oriented approach.

Актуальність. Розширення економічних, політичних і культурних зв'язків між країнами, розвиток міжнародних засобів масової комунікації, міждержавна інтеграція в галузі освіти й розширення можливостей одержання якісної освіти не тільки в Україні, а й за кордоном сприяють підвищенню статусу іноземної мови як засобу спілкування й взаєморозуміння.

Нові стратегічні орієнтири розвитку сучасної освіти в Україні відповідно до вимог Болонської декларації, спрямованої на формування загальноєвропейської системи освіти, зумовили необхідність пошуку

підходів до практичної підготовки майбутніх фахівців нового типу. Держава потребує висококваліфікованих фахівців зі знанням іноземної мови, професіоналів, зданих абсорбувати все нове й прогресивне, готових до генерації й запровадження свіжих оригінальних ідей, а також до вигідної участі у міжнародному співробітництві й формуванні нового ставлення до України в Європі і світі [2, с. 21].

Серед світової спільноти іноземна мова все ширше набуває ролі засобу міжкультурного спілкування. Усе це зумовлює визначення основних стратегічних напрямків удосконалення цілей, змісту, методів, прийомів і засобів навчання іноземної мови. Велике значення в цьому процесі має проектна форма навчання.

Як свідчать дослідження й практика, у вищих закладах освіти приділяється недостатня увага використанню проектної технології як ефективного методу навчання іноземним мовам [2, с. 24].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розвиток проектного методу навчання зробили вітчизняні (П. Блонський, В. Ігнат'єва, Е.Каганова, А. Макаренко, С. Шацький, В. Шульгін) й зарубіжні (Д. Дьюї, В. Кілпатрик, Е. Колгінс) дослідники.

Окреслена проблема розглядалася в таких аспектах: етапи організації проектної роботи (В. Вербицький, В. Кайнова); класифікація проектів (Т. Блур, М. Сент-Джон, Е. Полат, М. Бухаркіна); умови функціонування в навчальному процесі (В. Вербицький, А. Цимбалару) [1, с. 99].

Саме це й зумовлює неабияку актуальність підвищення рівня знань майбутніх фахівців засобами проектної форми навчання.

Мета статті - розкрити сутність методу проектів як інноваційної технології для ефективного вивчення іноземних мов у ВНЗ, умови його втілення в навчальний процес та етапи його організації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення наукових джерел дозволяє стверджувати, що метод проекту відображається як систематична форма організації діяльності у взаємозв'язку її теоретичних та

практичних аспектів (С. Кримський); організація та виконання певного цільового завдання (П. Архангельський); обмежена в часі цілеспрямована зміна окремої системи з установленими вимогами до якості результатів, можливими межами витрат засобів і ресурсів та специфічною організацією (В. Бурков, Д. Новиков) [1, с. 104].

Проект у навчанні іноземних мов можна визначити як комплекс вправ або завдань, що передбачають організовану, тривалу значущу для студентів самостійну дослідну діяльність іноземною мовою, яка виконується як в аудиторії, так і в позааудиторний час [4, с. 73].

Метою методу проектів є стимулювання інтересів студентів до окремих проблем, що передбачають оволодіння ними певною сумою знань, та через проектну діяльність, яка включає практичне застосування самостійно набутих знань у процесі вирішення практичних завдань та проблем (рис. 1).

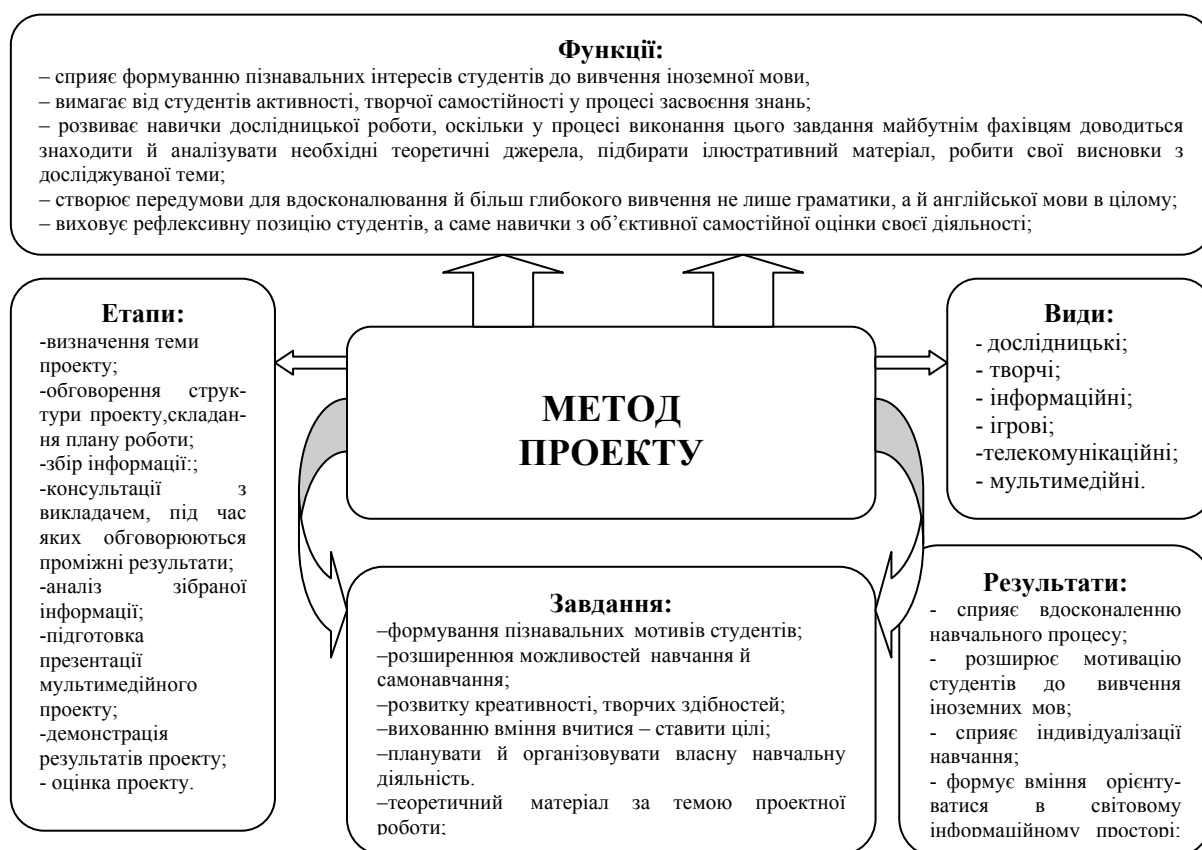

Рис.1 Особливості методу проекту

Аналіз особливостей методу проектів свідчить про те, що проектна технологія завжди потребує розв'язання проблеми. Результати проектів повинні бути відчутними: якщо це теоретична проблема, то конкретне її розв'язання, якщо практична – конкретний результат, готовий до впровадження в життя. Проектний метод навчання як педагогічна технологія включає в себе сукупність дослідницьких, проблемних, пошукових методів, креативних за своєю сутністю [3, с.70].

На початковому етапі вивчення іноземної мови викладач знайомить студентів із методом проектів як видом роботи. Перш ніж розпочати роботу над проектом, майбутній фахівець повинен оволодіти творчими й комунікативними навичками, тобто він має навчитися працювати з літературою, аналізувати прочитану інформацію, вміти користуватися науковими джерелами, висловлювати свої думки, брати участь у бесіді тощо [3, с. 73].

Робота над проектом ретельно планується викладачем й обговорюється зі студентами. При цьому проводиться докладне структурування змістовної частини проекту з вказівкою поетапних результатів і термінів презентації результатів іншим студентам групи. Успіх проектної діяльності студентів більшою мірою залежить від організації роботи, чіткого розподілу терміну виконання завдання.

У процесі виконання проектної роботи студенти навчаються самостійно думати, знаходити й вирішувати проблеми, використовуючи знання із різних предметних областей, висувати гіпотези, формулювати висновки. Проектна робота дозволяє виключити формальний характер вивчення мови й активізує взаємодію студентів для досягнення практичного результату навчання мові. Викладачеві в проекті приділяється роль координатора, експерта, додаткового джерела інформації [5, с. 23].

Метод проектів слід використовувати після вивчення теми, що сприяє узагальненню й закріпленню знань з теми. Робота студентів спрямована на виконання індивідуальної роботи з опрацюванням навчальних посібників з

ділової англійської мови, довідкової літератури, словників. Працюючи над проектом, орієнтованим на самостійну діяльність студентів – індивідуальну, парну, групову, яку вони виконують протягом певного відрізка часу, студенти здійснюють дослідницьку й творчу діяльність. Тематика проектів може стосуватися як теоретичного, так і питання з теми, що вивчається, актуального для практичного життя з метою поглиблення знань студентів у певному питанні, розвитку творчого мислення й дослідницьких навичок, диференціювання навчального процесу [2, с. 71].

Висновки. Таким чином, використання методу проектів у процесі вивчення іноземних мов надає можливість викладачеві створювати комунікативні ситуації, наближені до реальних умов спілкування, спонукати студентів до самостійної роботи (індивідуальної, парної, групової), підбирати теми проектів, що максимально цікавлять студентів тощо. А його використання у процесі вивчення іноземних мов у вищому навчальному закладі:

- розширює й урізноманітнює програму вивчення іноземних мов у ВНЗ;
- сприяє значно швидшому формуванню розвитку комунікативних вмінь і навичок;
- спонукає до більш раціонального використання часу у процесі вивчення іноземних мов;
- стимулює самостійну діяльність студента (індивідуальну, парну, групову);
- виховує закономірності до самореалізації й самоуправління в студентських групах, уміння поєднувати колективну й індивідуальну форму роботи;
- забезпечує потреби майбутніх фахівців у професійній самореалізації й саморозвитку;
- активізує дослідницьку та творчу діяльність студентів на всіх етапах навчання;
- формує вміння обирати необхідну інформацію;

- розширює кругозір студента й викладача;
- дозволяє брати участь в електронних творчих проектах у різних країнах світу;
- дозволяє поділитися досвідом;
- формує вміння конструювати свої знання;
- розвиває критичне мислення й уміння робити висновки;
- формує професійні педагогічні вміння та навички [4, с. 76].

Вищезгадані переваги використання методу проектів у процесі вивчення іноземних мов не є вичерпаними. Однак, з упевненістю можна стверджувати, що впровадження методу проектів як інноваційного методу навчання забезпечує підвищення якості викладання й вивчення іноземних мов.

Перспективи дослідження зазначеної в статті проблеми полягають у розробці системи методів, прийомів і засобів навчання, що розвивають індивідуальні можливості, здібності й інтереси студентів згідно вимог особистісно-орієнтованого навчання, формують такі риси особистості, що сприяють підвищенню пізнавального інтересу майбутніх фахівців до вивчення іноземних мов, їх активності, творчої самостійності у засвоєнні знань і відповідають потребам сучасного ринку праці.

Література

1. Бокарёва Г.В. Проектная работа как эффективный метод обучения иностранным языкам / Бокарёва Г.В., Образцова Е.М. // Наукові записки міжнародного гуманітарного університету. – 2007. – № 6. – С. 99-104.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник / І.М. Дичківська – К. : Академвидав. – 2007. – 352 с.
3. Євтух М.Б. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства / Євтух М.Б., Волощук І. С. // Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 70-74.
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е.С. Полат. – М. : Академия, 2007. – С. 73-77.
5. Stern, H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching / Stern, H.H. – Oxford : Oxford University Press, 2009. – 351 p.